Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Centre de Recursos Pedagògics del Maresme I - Mataró

Cercle Històric Miquel Biada
BCN - MATARÓ

L'estació de Mataró

Recursos sobre el tren per als centres d'ensenyament

Mataró, 2017

1. Una estació centenària

El tren és un medi de transport que te molt d'èxit perquè és molt ràpid, i en comparació amb el transport de carretera és més barat i respectuós amb el medi ambient.

L'estació de Mataró és molt important perquè hi va arribar el primer tren de Catalunya i Espanya, el de Barcelona a Mataró l'any 1848. L'antiga estació es va fer velleta i cinquanta anys més tard era petita per donar servei a tots els viatgers. I el 1905 van construir l'estació actual.

A inicis del segle XX l'empresa ferroviària "Madrid. Zaragoza. Alicante", MZA va decidir millorar les instal·lacions del tren perquè anava creixent el nombre de passatgers, i va fer estacions noves a tots el pobles de la línia. En aquella època els trens encara funcionaven amb vapor.

2. Entrem al recinte de l'estació

L'edifici

L'estació de Mataró és una estació de passatgers, no de mercaderies. A la façana hi ha un rètol del nom de l'estació. Forma part de la línia R1 de Renfe Rodalies, que va des de Molins de Rei fins a Massanes. A a la façana d'entrada de l'estació hi ha una placa que recorda que va ser la primera estació ferroviària de l'Estat.

A dins de l'edifici hi ha un gran vestíbul, on es troben les màquines d'autovenda per comprar el bitllet i les targetes de transport, i la taquilla on una persona en ven. Per informar als passatgers hi ha un taulell amb la informació dels horaris i dels trens que passen i un rellotge.

Des del vestíbul unes portes donen accés a l'andana, algunes d'entrada i altres de sortida. Les màquines de picar el bitllet i les barreres d'accés serveixen per controlar que tothom pagui el servei.

Tant des del vestíbul com des de la plaça s'accedeix a la cafeteria. Al seu costat hi ha un lavabo.

Arreu hi ha rètols amb símbols que indiquen tots els llocs.

La part més important de l'estació, que no és accessible al públic, és el centre de gestió on el cap d'estació controla el pas dels trens.

Als pisos superiors de l'estació hi ha els habitatges de les famílies de treballadors ferroviaris.

Les andanes

Les andanes serveixen per pujar al tren però també són un lloc d'espera i per això hi ha bancs per seure, papereres. Les marquesines cobreixen les andanes per protegir els passatgers del sol i la pluja. Estan molt ben il·luminades.

Les vies queden enfonsades, de manera que les portes dels vagons queden a l'alçada de l'andana. Les vies estan col·locades sobre la grava, fetes de travesses de formigó i rails de ferro per aguantar el pes dels trens. Per sobre de la via hi ha la catenària, penjada de pals a una banda, que serveix per donar electricitat al tren.

Dues vies travessen les andanes, una pels trens que venen de Massanet i altra pels que venen de Barcelona. Les dues vies principals estan separades per una mota amb alguns arbres que fan bonic. També hi ha una via morta que acaba en un topall (on hi va haver un accident el 2012).

Com cada andana dona accés a trens en les dos direccions, per creuar les vies per hi ha un pas inferior i un ascensor que comuniquen les andanes sense perill (en altres estacions tenen passos superiors).

Tant les vies com les andanes tenen un número. Molts rètols serveixen per orientar els passatgers. També reben els avisos pels altaveus de megafonia. Encara es conserva la campana que antigament es feia servir per avisar de la sortida dels trens.

A l'altra banda de les andanes hi ha un gran espai de vies que serveixen per aparcar els trens durant la nit.

Tota la zona de l'estació està protegida per una tanca metàl·lica per evitar que ningú entri o surti sense pagar i sense seguretat. Però no és una barrera visual sinó que deixa veure més enllà.

L'antic edifici de mercaderies

Al costat de l'estació de passatgers hi ha un taller mecànic dels trens per arreglar avaries, que abans era una estació de mercaderies, que anava molt ve per exportar el gènere de punt i les patates que es feien a Mataró. Encara ara es pot observar el moll de càrrega i descàrrega sota l'edifici.

3. L'entorn

Els acessos

L'accés dels passatges a l'estació es fa amb comoditat per un pas de zebra i una vorera molt amples. Allà mateix ha una zona d'aparcament regulat per poder aparcar el cotxe o els taxis que porten o recullen passatgers. A prop hi ha la parada de l'autobús urbà que comunica l'estació amb diversos indrets de la ciutat. Una mica més lluny hi ha un gran aparcament pels passatgers que fan en el seu propi cotxe el trajecte de casa a l'estació i de l'estació a casa.

A prop de l'estació hi ha un camí soterrat per vianants per accedir a la platja. Antigament per anar cap a la platja es passava pel damunt de les vies on hi havia un pas de barrera, vigilat per un guardabarreres. Pels cotxes hi ha dos passos soterrats una mica més lluny.

La plaça

Aquesta placa parla de Miquel Biada, el mataroní que va impulsar la construcció d'aquest primer tren. Per això la plaça de l'estació es diu Plaça de Miquel Biada, i al mig hi ha un monument de bronze en la seva memòria. Representa que el déu del comerç, Hermes o Mercuri, ja pot anar el tren per viatjar d'ací a allà ben ràpid. També hi ha un medalló amb la cara d'en Biada i una gran inscripció. Cada 28 d'octubre Mataró fa una festa per celebrar que va ser la primera ciutat on va arribar el tren.
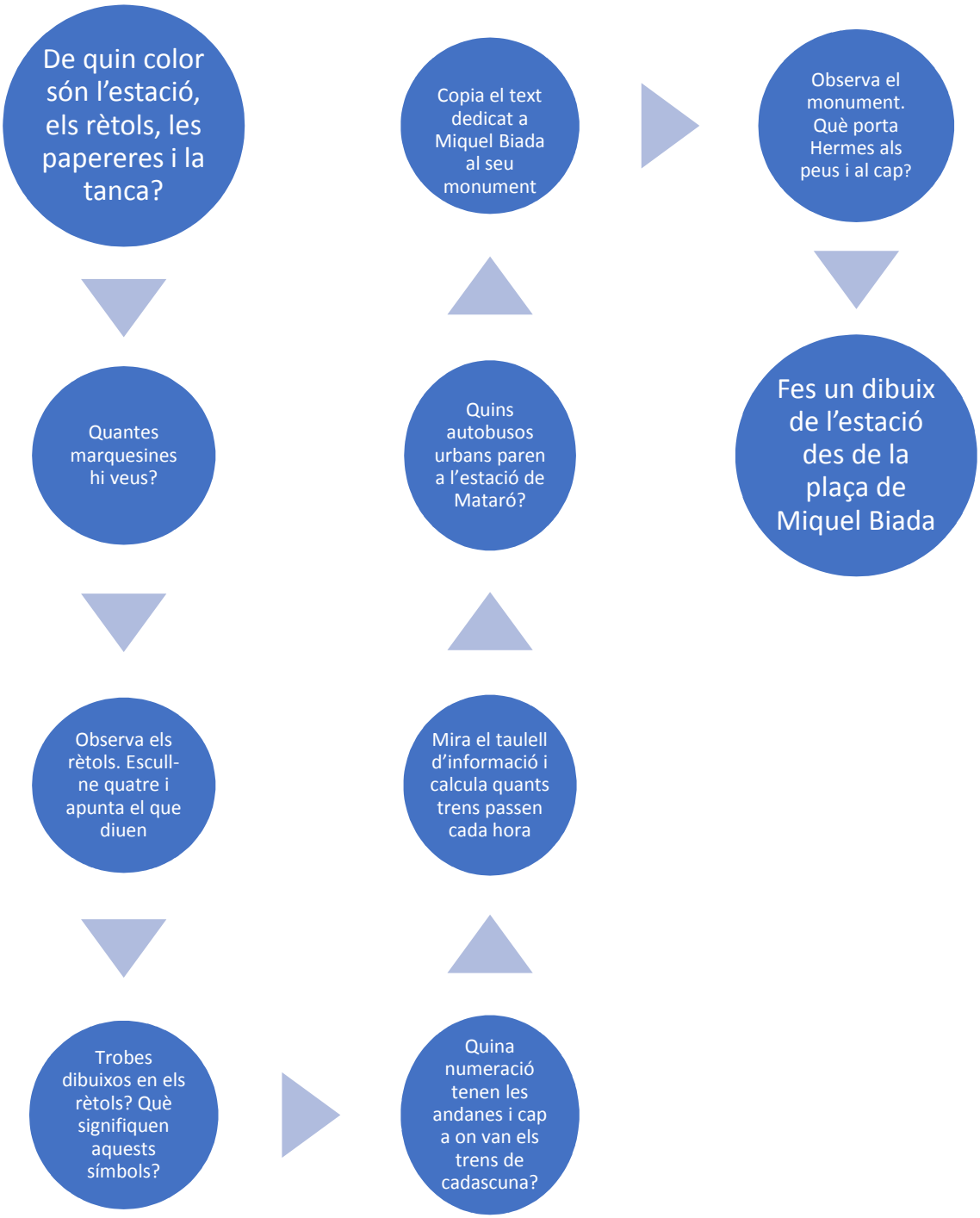
4. Activitats